

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

DĖL ŽIV/AIDS IR LYTIŠKAI PLINTANČIŲ INFEKCIJŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS 2015-2017 METŲ VEIKSMŲ PLANO DERINIMO

PROTOKOLAS NR. LP-267

2015 m. gegužės 11 d.

Vilnius

Posėdis įvyko 2015 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijoje.

POSĖDŽIO DALYVIAI:

Posėdžio pirmininkas – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrė Jadvyga Zinkevičiūtė.

Posėdžio sekretorius – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos Epidemiologinės priežiūros skyriaus vyriausiasis specialistas Karolis Lebednikas.

Posėdyje dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas, 1 lapas.

SVARSTYTA:

Nevyriausybinių organizacijų dirbančių ŽIV/AIDS srityje pateiktų pastabų ir siūlymų aptarimas.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrė Jadvyga Zinkevičiūtė padėjo susirinkusių nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) atstovams už pateiktas pastabas teisės aktų projektams, siekiant užtikrinti nuolatinį ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės priemonių įgyvendinimą, ir išreiškė viltį, kad bendradarbiaudami pasieksime teigiamų pokyčių šalyje.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Epidemiologinės priežiūros skyriaus vedėja Loreta Ašoklienė informavo, kad 2015 m. vasario 18 d. raštu Nr. (10.2.3.4-40) 10-1665 buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2015–2019 metų programos ir ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2015–2019 metų programos įgyvendinimo 2015–2017 metų priemonių plano patvirtinimo“ projektas. Projektui buvo pateiktos pastabos, kurios buvo įvertintos, Projektas buvo patikslintas ir aptartas 2015 m. kovo 26 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vykusio pasitarimo metu. Atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarką, buvo nutarta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu, suderinus su kitomis institucijomis, patvirtinti 3 metų trukmės ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės veiksmų planą, kuriame būtų pateikta situacijos analizė, numatyti tikslai, uždaviniai bei numatytas priemonių vykdymo koordinavimas. Veiksmų plane numatytos priemonės bus įgyvendintos iš atitinkamoms institucijoms skirtų bendrųjų asignavimų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų. Po pasitarimo patikslintas projektas bus paskelbtas TAIS konsultacijai su visuomene.

NVO atstovai pateikė pastabų dėl vertinimo kriterijų, tačiau jų paprašyta pateikti konkrečius siūlymus dėl veiksmų plano kriterijų tikslinimo derinimo procedūros metu.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Epidemiologinės priežiūros skyriaus vyriausiasis specialistas Karolis Lebednikas informavo, kad atsižvelgiant į NVO siūlymus naujajame projekte numatyti konkretūs vertinimo kriterijai, kurie pateikti atskirame priede, patikslinta situacijos analizė, numatytas Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo vertinimas sudarant koordinavimo tarybą.

Nevyriausybinių organizacijų ir ekspertų koalicijos „Galiu gyventi“ administracijos direktorė Jurgita Poškevičiūtė, pasiteiravo kodėl į Veiksmų planą nėra įtrauktos priemonės, skirtos žemo slenksčio paslaugų prieinamumo rizikos grupėms didinimo ir šių paslaugų kokybės gerinimo ir nenumatytas švirkštų, adatų bei kitų saugaus švirkštimosi priemonių platinimas laisvės atėmimo vietose.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos stiprinimo valdybos direktoriaus pavaduotoja Audronė Astrauskienė informavo, jog minėtos veiklos įtrauktos į Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014-2023 metų veiksmų planus bei Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 217 (toliau – TVP), šioms priemonėms yra numatytas ir kasmet skiriamas finansavimas, priemonės negali būtų dubliuojamos kituose teisės aktuose, todėl priemonių, susijusių su žemo slenksčio paslaugomis, nėra numatyta Veiksmų plane. Kadangi nėra priemonių, negali būtų ir vertinimo kriterijų, susijusių su šių paslaugų apimtimis. A. Astrauskienė taip pat paminėjo, kad Vilniaus universitetas kartu su Vilniaus priklausomybių ligų centru numato organizuoti žemo slenksčio kabinetų specialistų kvalifikacijos kėlimo kursus.

Atsakant į klausimą dėl paslaugų teikimo laisvės atėmimo vietose, Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos Sveikatos priežiūros skyrius vedėja Birutė Semėnaitė informavo, kad šiuo klausimu neseniai vyko diskusijos su nevyriausybinių organizacijų atstovais, šiuo metu nesant papildomo finansavimo švirkštų, adatų bei kitų saugaus švirkštimosi priemonių platinimo laisvės atėmimo vietose nėra galimybių, tačiau numatyta birželio mėn. paskaičiuoti lėšų poreikį, siekiant užtikrinti farmakoterapinį gydymą opioidiniais vaistinėmis preparatais (metadonu) asmenims, sergantiems priklausomybe nuo narkotikų laisvės atėmimo vietose.

Asociacijos „Pozityvus gyvenimas“ vadovas Jurgis Andriuška akcentavo, kad Veiklos plane turi būti skirtas dėmesys darbui su patvirtintą ŽIV infekcijos diagnozę turinčiais pacientais, siekiant užtikrinti pacientų išlikimą sveikatos priežiūros sistemoje ir didinti pasiryžimą gydytis bei nenutraukti gydymo bei pasiūlė papildyti situacijos analizę informacija apie skiriamą ir nebetesiamą antiretrovirusinį gydymą šalyje.

Posėdžio dalyviai diskutavo dėl Veiksmų plano 3.13 „Stiprinti savitarpio pagalbą tarp ŽIV liga sergančių pacientų motyvuojant juos laiku pradėti antiretrovirusinį ŽIV ligos gydymą bei laikytis ŽIV ligos gydymo režimo ir tęsti antiretrovirusinį gydymą“ priemonės – buvo siūloma numatyti koordinuojančią valstybinę instituciją, pvz., Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (toliau – ULAC). ULAC atstovas, l. e. ULAC direktoriaus pareigas Kęstutis Krivickas pasakė, kad jo nuomone, ULAC negalės užtikrinti šio priemonės įgyvendinimo, kadangi ULAC neturi tiesioginių kontaktų su ŽIV infekcijos diagnozę turinčiais pacientais ir už darbą su jais siekiant užtikrinti pacientų išlikimą sveikatos priežiūros sistemoje ir didinti pasiryžimą gydytis bei nenutraukti gydymo jokių būdu negali būti atsakingais. Atsižvelgiant į tai, kad asmens duomenys dėl ŽIV pacientų prieinami tik gydančiam gydytojui ir ULAC, Sveikatos apsaugos ministerijos atstovų nuomone tik ULAC gali būti šios priemonės koordinuojančiu vykdytoju, todėl juos reikia įtraukti į 3.13 priemonę vykdytojus. Nors ULAC atstovas tam nepritarė, kiti posėdžio dalyviai vieningai sutarė, kad ULAC turi būti įtrauktas į šios priemonės vykdytojus.

Asociacijos „Demetra“ atstovė Loreta Stonienė pasiūlė esamos būklės analizę papildyti informacija apie ŽIV ištyrimo apimtis, pageidautina pagal tikslines grupes bei ARV gydymo efektyvumą (kiek nutraukė, kiek pasiekė neaptinkamą ŽIV viruso lygį ir pan.), taip pat patikslinti kuo skiriasi rizikos grupė nuo tikslinės grupės šiame dokumente. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys į

potestinio ŽIV konsultavimo būtinumą ir mokymų aktualumą šioje srityje. SAM atstovai paprašė Asociacijos „Pozityvus gyvenimas“ ir ULAC pateikti turimą informaciją dėl ARV gydymo efektyvumo, kad būtų galima papildyti situacijos analizę.

NVO kilo klausimas kaip bus surenkami duomenys ir kas teiks duomenis apie punktų vykdymą, kuriuose nurodytas bendrinis pavadinimas NVO. Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai informavo, kad nurodant bendrinį pavadinimą siekiama neapriboti NVO dalyvauti priemonėse, informacija bus surenkama siunčiant institucijos užklausas apie priemonių vykdymą, be to Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo vertinimui bus sudaryta koordinavimo taryba, į kurios sudėtį bus įtraukti ir NVO, dirbančių ŽIV/AIDS srityje, atstovai.

Pasitarimo metu buvo aptartos ŽIV tyrimų atlikimo galimybės ir perspektyvos pirminiame sveikatos priežiūros lygyje. SAM atstovai informavo, kad šis klausimas buvo svarstytas su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos LNSS valdyba, tačiau siūlymui nebuvo pritarta. NVO pasiūlė į Veiksmų planą įtraukti priemonę dėl tolimesnės diskusijos šiuo klausimu, pasiūlymui buvo pritarta.

ULAC atstovo paprašyta paaiškinti, kodėl į priemonių planą buvo įtraukta priemonė, skirta „įvertinti mokyklų mokytojų žinias ir nuostatas apie lytiškai plintančių infekcijų“, kuris atsakė, kad priemonė, tikėtina, buvo pasiūlyta visuomenės sveikatos biurų. NVO atstovai pasiūlė išbraukti šią priemonę, pasiūlymui buvo pritarta.

Pasitarimo metu pasiūlyta patikslinti kitas Veiksmų plano priemonės bei atsakingus vykdytojus (1.7; 1.11; 1.14; 1.17; 1.18; 2.10; 3.13).

Viceministrė nurodė ULAC ir SAM atstovams skubos tvarka patikslinti projektą pagal Posėdžio metu aptartas pastabas ir patikslintą projektą pateikti derinti bei paskelbti TAIS.

NUTARTA:

1. Priemonių ir vertinimo kriterijų, susijusių su žemo slenksčio paslaugų teikimu, netraukti į Veiksmų planą, nes konkrečios priemonės su finansavimu yra numatytos bei Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstituciniame veiksmų plane.
2. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai ir Sveikatos apsaugos ministerijai patikslinti ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2015-2017 metų veiksmų plano projektą, pagal pasitarime aptartas pastabas.
3. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai iki 2015 metų gegužės 13 d. pateikti paaiškinimus dėl 1.7; 1.8; 1.11; 1.14; 2.10 priemonių arba jas išbraukti.
4. Sveikatos apsaugos ministerijai pateikti suinteresuotoms institucijoms derinti ŽIV/AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos ir kontrolės 2015-2017 metų veiksmų plano projektą ir paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAIS) konsultacijoms su visuomene.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorius

Jadvyga Zinkevičiūtė

Karolis Lebednikas

DALYVIŲ SĄRAŠAS

2015-05-11

Sveikatos apsaugos ministerija

Eil. Nr.	Vardas, Pavardė	Institucija	Pareigos	Kontaktinė informacija (tel., el. paštas)	Parašas
1.	Girvydas Juoblys	Kolocija, Galieji gyventojai	advokacijos vadovas	girvydas@pic.lt	
2.	Jonas Piskeravičius	Kolocija, Galieji gyventojai	direktorė	jwgap@ost.lt	
3.	Loreta Stomera	Asociacija "Dešimt"	projektų koordinatore	lor@stomera.com	
4.	Restutis Navakas	Asociacija "Pacientų apsauga"	atstovas	navikas@pacientai.lt	
5.	Jurgis Audricius	Posityvus gyvenimas	pirmininkas	inb@stoptnu.lt	
6.	Audronė Astaševičienė	SAM	SSV direkt. pavad.	audrone.astaseviciene@sam.lt	
7.	Simona Armonavičienė	SAM	MSR vedėja	266 1472	
8.	PARIUS JUŠINSKAS	SAM TD	VYR. SPEC.	DAF@JUSINSKAS@SAM.LT	
9.	Kostas Krivickas	ULAC	L.e. atstovas	8617 1402	
10.	Jodype Štėmėnaitė	SAM	direktorė	86 9842 388	
11.	Loreta Ančiulienė	SAM EPS	sk. vedėja	2193396	
12.	Karolis Labutis	SAM EPS	opr. spec	2193610	
13.					
14.					